

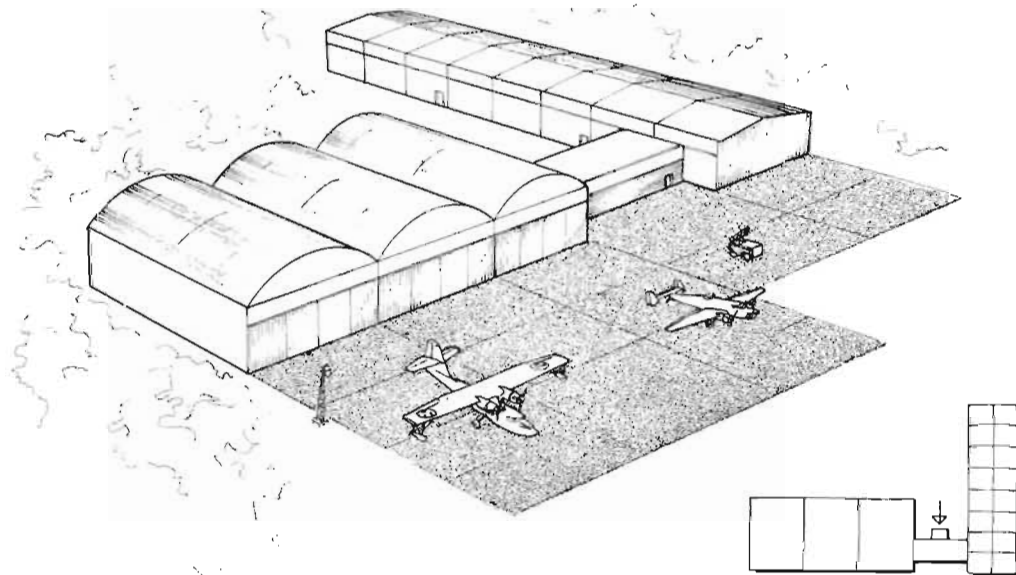
Tillvaratagandet av militär flygmateriel för ett kommande svenskt flygmuseum började först i början av 60-talet. Detta resulterade i att den ursprungliga primitiva museilokalen i en av Malmens gamla lägerhyddor inte längre förmådde rymma allt som successivt tillfördes samlingarna.

Vårt museum invid F3

Det är därför med största tillfredsställelse, som man efter år av planer och önskedrömmar och oändliga diskussioner äntligen ser ett blivande flygmuseum i Linköping börja ta form.

Linköpings stad har ställt sig synnerligen välvillig och stadsfullmäktige anvisade i oktober 1966 hela 850.000 kr. för att uppföra en rymlig och framför allt brandsäker förrådsbyggnad för det blivande museet. I augusti 1967 stod den nya byggnaden inflyttningsklar och all den gamla materielen flyttades omedelbart över till den nya förrådsbyggnaden, som är uppförd på Rydsområdet mellan Malmen och Linköping.

Ett första utkast till det blivande flygmuseet lades fram redan 1965; det hade formen av en modulbyggnad med måtten 65 x 65 m. Det var i och för sig en trevlig lösning med rymd och stora ytor med en monumental och karaktäristisk profil. Men då

anläggningskostnaderna för denna byggnad idag skulle belöpa sig till nära 7 milj kr har man sett sig tvungen modifiera förslaget.

Nu har ett nytt förslag till flygmuseum vunnit gillande hos Linköpings centrala byggnadskommitté. Då man måste hålla sig inom en kostnadsram på ca 4 milj kr, inklusive den redan uppförda förrådsbyggnaden, har själva museibygnaden fått göras i en mera konventionell industribyggnadsstil. Själva utställningshallens storlek blir 32 x 75 m eller 2.400 kvm och höjden 12 m. Museibygnaden ansluts till redan befintlig förrådsbyggnad i dess södra del genom en 25 m lång tvåvånings mellanbyggnad, som avser inrymma entré, garderob, bibliotek, expeditjonsrum osv.

Den nya utformningen av utställningshallen medger inte att hela samlingen på 36 flygplan rymms. Här måste alltså göras ett val ur huvudsamlingen för att illustrera den

flygtekniska utvecklingen. Detta skall icke ses som någon nackdel, utan snarare som en fördel. Härigenom kommer man ifrån det statiska i utställningen. Anordning skall därför göras så att man på ett relativt smidigt sätt kan växla utställningsflygplan, exempelvis en gång per år.

Såväl fackmän som icke sakkunniga hälsar med största entusiasm den redan skapade begynnelsen till ett svenskt flygmuseum. Hos de äldre kommer otvivelaktigt många minnen att väckas till liv; de yngre kan, sannolikt med beundran, konstatera vad den korta svenska flyghistorien och dess pionjärer utträttat.

Nu återstår bara hoppas att inom rimlig tid den nya flygmuseibygnaden kommer till stånd. Då kan vi ta ett trivsamt steg bakåt i tiden genom en rundvandring i Linköpings flygmuseum, Sveriges första verkliga flygmuseum. ■

Carleson

* * *

FLYGHISTORISKT

Östergötlands flyghistoriska sällskap höll i februari årsmöte i Linköping under ordförandeskap av landshövding Per Eckerberg.

Ur årsberättelsen hämtas bl.a. att den S 14 Fieseler Storch, som sällskapet 1967 förvärvade från tre skrotplatser i Österrike, nu kunde beskådas i fullt färdigt skick. Ett verkligt förnämligt istandsättningsarbete har utförts av 1:e flygtekniker Einar Arvidsson, F3.

Vidare fick man veta att en flyghistorisk klubb bildats inom sällskapets ram. Dess sammankomster skall efterhand hållas i Cederströmska salen, en flyghistorisk sal i Frimurarhotellets nya tillbyggnad. Som gåva har sällskapet till sina samlingar erhållit partituret till Flygmarsch, som musikkdirektör Ivar Widner skrev 1922 och tillägnade överste Hugo Beckhammar.

Efter årsmötesförhandlingar käserade direktör Bertil Florman om flygminnen från tiden 1925—1950. På ett trevligt och medryckande sätt berättade han om det svenska civilflygets genombrottsid och utveckling, alltifrån ABA:s första verksamhetsår och fram till tiden närmast efter andra världskriget. ■

Carleson

REDO FÖR RED EYE

Skjutningar med luftvärnsrobot 69, den amerikanska lätta roboten Red Eye, har i slutet på mars ägt rum på RFN i trakten av Vidsele i Norrbotten.

Skjutningarna, som ägde rum i arméns regi, utfördes med gott resultat mot en målrobot och genomfördes av robotgrupper från Lv 5 i Sundsvall

och Lv 7 i Luleå. Robotskytte var två vpl. Övningarna följdes av representanter för en del av arméns staber, förband och skolor. Försvarets Materielverk samt inneliggande årsklasser ur Lv 5 och Lv 7.

RB 69, Red Eye, anskaffades hösten 1966 för försöksverksamhet. Hösten 1967 tecknades kontrakt på leverans av Red Eye till armén för ett belopp av sammanlagt 44 milj kr.

Utbildningen av värnpliktiga har pågått sedan sommaren 1969.

Robot 69 ingår i luftvärnsförbanden vid arméns infanteri- och Norrlandsbrigader. Detta medför en avsevärd förstärkning av dessa förbands eldkraft mot luftmål. ■

FINT FORDON

Den rekordertligt snörika vintern har medfört att flottiljen fått ett värdefullt komplement till sina räddningsfordon. MBÖ — militärbefähavaren i östra militärområdet — har nämligen beslutat att, med hänvisning till det stora snödjupet, ställa en av arméns bandvagnar till F1:s förfogande. Ett värdefullt tillskott. Räddningspersonalen har till fullo uppskattat bandvagnens fina egenskaper, särskilt när det gäller att ta sig fram i svårframkomlig terräng och i djup snö.

Bandvagnen har utrustats med pulveraggregat, handbrandsläckare, motorkap, syrgasapparat, bår och förbandsmateriel m.m. För flottiljens flygande personal känns det tryggt veta att räddningspersonalen verkligen kan ta sig fram i terrängen om något skulle hända.

Utbildningen på bandvagnen sköts av flottiljens brandmästare, flottiljpolis Ake Johansson, som lärt sig handha vagnen vid Arméns motorskola i Strängnäs. ■

Jernér

RFN

F1

HÄNT VID FLOTTILJERNA • HÄNT VI

FRIVILLIGHETEN FRÄMST

Söndagen den 1 mars anordnades på flottiljen en stor frivilligdag för lottor, flygpojkar och flygvapenpojkar. Sammanlagt räknades in drygt 400 personer, varav 100 pojkar. Rikslottachefen hedrade förbandet med ett besök. Det hela var en frivilliginsats från flottiljehufens sida, samordnad med ett rekryteringsmöte som Jämtlands läns lottaförbund anordnat.

De besökande kom från hela Nedre Norrlands militärområde, dvs milo NN. En omfattande organisation låg bakom transporterarna av deltagarna.

För de långväga besökarna, som kom redan på lördagen, var dans anordnad för yngre och samkväm för äldre under lördagskvällens lopp. Så långt resurserna räckte ordnades förläggning för lottor och flygvapenpojkar inom flottiljens område.

Frivilligdagen avsågs ge en uppfattning om flygvapnet och F4, och om hur rekrytering av frivilligpersonal ska bedrivas, samt markstridsutbildning.

F 4

Efter hälsningsanförande åkte alla besökarna till ett kompani, där man demonstrerade tankning och laddning av en fyrgrupp J32, motsvarande arbetet i främre klagöringsområde, framom. På plattan fanns dessutom ett antal visningsflygplan med ciceroner, allt från SK 16, SK 50 och till flottiljens nyaste J35D. Strax före flyguppvisningen skingrades molnen och Jämtland bjöd det bästa av senvinterväder.

Flygmomenten inleddes med skjutning i grupp med raketer mot Bynäset-målet och följdes av en publikknipande uppvisning av löjtnant Tjärn, relativt ny på J 35D.

Efter flyguppvisningen visades ett par filmer i gymnastiksalen och efter lunch skingrades deltagarna. Jämtlands läns lottaförbunds lottor fortsatte på 15 medan på F4 kvinnliga och manliga uppdelades på olika utbildningsaktiviteter. Först vid 16-tiden på dagen åkte var och en till sitt.

Man fick en uppfattning om Jämtans kynne då man erfor att ett par damer på drygt 70 år stigit upp kl 3 på söndagsmornen för att komma till F4, och inte skulle vara hemma igen förrän ungefär samma tid natten till måndag. Det är kärnvärket!

Nord

HEDRANDE HONORAR

En av de största ersättningar som försvarrets centrala företagsnämnd någonsin delat ut gick nyligen till assistent Folke Andersson och byråassistent Gunno Gunnwall vid flygstaben i Stockholm. Ersättningen uppgick till ej mindre än 9.500 kr. Deras nyskapelse, som gav de stora slantarna, var ett projektiionsbord för utvärdering av filmregistrerad information. Förslaget beräknas ge en ökad arbetseffekt motsvarande en minsta årlig vinst på ca 14.000 kr.

En annan ovanligt stor ersättning gick till ackumulatörskötare Erik Johansson vid F10 i Ängelholm. Han fick 6.750 kr för sin ombyggnad av batterier för transportabelt banljus. Kostnadsbesparingen enbart vid F10 beräknas till 20.000 kr om året.

Stora pengar blev det även för fanjunkare Gunnar Cederberg vid F11 i Nyköping. Han har konstruerat nya ljuslådor för flottiljens fotolokaler och en ny typ av spolställ för film. Totalt ersättning 3.600 kr.

Övriga ersättningar, på belopp mellan 800 och 1.800 kr, har fördelats för olika tekniska förbättringar vid bla flygvapenförband.

LUNSEN

kallas FV:s nya hkp-lpl. Det är en unik skapelse (konstruerad av den kända ingenjörskan Augusta van der Schaab) som helt spomodiskt löser alla FV:s V/STOL-problem. Första serieexemplaret gick enhälligt till FS/Press och det används sedan 1/4 vid brandkärsreportage.

foto: arvid falk

PRINS BERTIL INVIGER

Prins Bertil har accepterat att inviga tredje Skandinaviska Flygutställningen på F10 vid Ängelholm. Invigningen äger rum den 7 maj. Utställningen pågår tiden 7—10 maj.

Årets utställning blir den hittills största i Sverige. F10-fältet ger möjligheter ta emot ett uppåtd utställare, samtidigt som flygverksamheten

kan bedrivas i full utsträckning. 116 utställare från 14 länder är hittills anmälda till

F 10

expon. Alla upptänkliga grenar av luftfart är representerade: allmänflyg, trafikflyg, militärflyg, modell- och segelflyg samt skolflyg och helikopterflyg. Rymdens erövring har också fått sitt.

F10-fältet ger goda möjligheter för alla aktiviteter. Här ordnas bla Nordens största parkeringsplats för flygplan. Massor av besökare har anmält sig; de kommer per flyg, antingen i egna plan eller i taxifyg.

Tenshult

APROPÅ 25-årsminnet av Danmark och Norges befrielse en liten psykologisk sanning som kanske verkar något obekvämt...

"Gud och soldater värda vi när i tiden av fara de stå oss bi, när faran är borta och fyllda bli taten då glömma vi Gud och förakta soldaten."

EXAMINA — MILJÖVÄRD

Strax före jul, noga räknat den 18 december, examinerades från FMS på F14 27 nya underofficerare i närvaro av bla CFV, generallöjtnant Stig Norén, och chefen för sektion 2 i flygstaben, överste Hans Neij. Kursetta blev Christer Lock, F10.

Samma dag avslutades flygteknikerkurs och påbyggnadskurser vid FTS. I flygteknikerkursen

flygplan/vapen toppade hjälptekniker Lars Olof Svanström, F11, och i elektroteknikerkursen blev hjälptekniker Stellan Granström, F16, primus. Etta i påbyggnadskursen flygplan/vapen placerade sig flygtekniker Torsten Nilsson, F12, och primus i påbyggnad elektro blev flygtekniker Lars-Göran Holm, F17.

Från Halmstadsförbandet kan vidare nämnas att företagsnämnden vid sitt sammanträde den 15 december beslöt något så ovanligt som att inrätta ett naturvårdsutskott. Dess uppgift blir att bla upprätta naturvårdsplan för förbandet och väcka förslag inom naturvårdsarbetet. Allt ett led i ÖB:s nyligen utfärdade bestämmelser om försvarrets medverkan i miljövården.

Andrén

F 14

FV OCH APOLLO 13

Även FV kom fredagen den 17 april in i rymdprogrambild. Den dramatiska nödländningen med Apollokapseln hade från amerikansk sida tvingat fram en vädjan världen över om total radiotystnad på vissa frekvenser. Sverige, ÖB och FV beslutade att hörsamma delta tystnad, vilket för vår del betydde absolut tystnad på Diana-frekvensen fram till midnatt den dagen. — En behjärtandsvärd åtgärd naturligtvis, men ur flygsäkerhetstjänstens synvinkel var den inte helt perfekt... om man nu vid en ev nödsituation inte i alla fall hade låtit den egna nöden gå före andras... (?)

Red

